

ЖИТОМИРСЬКИЙ АГРОТЕХНІЧНИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ

СИЛАБУС ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

ГЕРБОЛОГІЯ

Галузь знань	20 Аграрні науки та продовольство 0811 Crop and livestock production	
Спеціальність	201 Агрономія Agronomy	
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)	
Обсяг та форма семестрового контролю	Кількість кредитів ЄКТС – 4. Загальна кількість годин – 120, із яких: лекцій – 30 год., практичних занять – 10 год. Форма семестрового контролю – залік.	
Мова викладання	Державна	
Викладач	Романюк Алла Андріївна	
	Посада	Викладач агрономічних дисциплін
	Науковий ступінь	-
	Педагогічне звання	Викладач-методист, викладач вищої категорії
	Контактний тел.	067-704-45-23
	E-mail	allaromaniuk1960@gmail.com
	Робоче місце	Ауд. 11
Статус дисципліни	Вибіркова освітня компонента ОПП	
Час та місце проведення	Відповідно до розкладу	
Кількість кредитів	4 кредити, 120 год.	
Форма контролю	Залік	
Сторінка дисципліни в Інтернеті	Житомирський агротехнічний коледж - Освітній портал (zhatk.zt.ua)	

Пререквізити навчальної дисципліни: знання дисциплін «Ботаніка», «Фізіологія рослин», «Агрохімія».

Постреквізити: викладання дисциплін «Фітонцидологія», «Кормовиробництво та луківництво», «Агрофармакологія».

Характеристика дисципліни

Призначення навчальної дисципліни: забезпечення отримання здобувачами освіти сучасних знань з гербологічного моніторингу та оптимізованого застосування засобів контролювання бур'янів у посівах сільськогосподарських культур та інших категорій землекористування.

Мета викладання навчальної дисципліни передбачає формування у майбутніх фахівців системи знань про наукове обґрунтування, розробку і практичне впровадження в практику землеробства системи ефективних заходів контролювання забур'яненості полів.

Задачі курсу – відповідно до освітньо-професійної програми здобувачі освітнього ступеня «Бакалавр» зі спеціальності 201 «Агронімія» повинні

знати:

- про фітоценоз, агрофітоценоз, їх склад та структуру, фітосередовище і його фактори;
- систему взаємовідносин між різними видами в агрофітоценозах і конкурентну здатність культурних рослин;
- агробіологічну класифікацію бур'янів, шкодочинність, морфологію, біологію основних їх видів;
- методику обліку та оцінки потенційної і актуальної забур'яненості ріллі;
- систему комплексних запобіжних та винищувальних заходів проти бур'янів, їх технологічну, господарську та енергетичну ефективність;
- методику розрахунку екологічної і економічної доцільності заходів контролю бур'янів в посівах сільськогосподарських культур;

вміти:

- визначати поширені в Україні види бур'янів за насінням та рослинами у різних фазах їх розвитку;
- визначати потенційну та актуальну забур'яненість полів, оцінювати їх рівень, складати карту забур'яненості полів;
- реалізувати на практиці систему заходів контролювання забур'яненості полів, адаптовану до конкретних умов агроландшафту та інтегровану в сучасні технології вирощування сільськогосподарських культур;
- робити еколого-економічну оцінку здійснених заходів контролю забур'яненості полів;
- робити оцінку якості робіт з контролю забур'яненості полів.

План вивчення освітньої компоненти

№ тижня	Назва теми	Форма вивчення та кількість годин	Завдання до самостійної роботи студента (СРС)
1	Вступ. Гербологія як наука	Лекція (2 год.) СРС (8 год.)	Історія вивчення проблеми забур'яненості в Україні та у світі
2	Рослинні угруповання на агроландшафтах	Лекція (2 год.) СРС (8 год.)	Процеси переходу природних видів

			рослин у категорію бур'янів
3	Конкурентна здатність культурних рослин у агрофітоценозах культур	Лекція (2 год.) СРС (8 год.)	Різноманітність взаємозв'язків бур'янів із іншими групами організмів в агрофітоценозі
4	Поняття про бур'яни та їх класифікація	Лекція (2 год.) Практичне заняття (2 год.) СРС (8 год.)	Порушення сівозмін, сучасний стан землеробства та можливі наслідки таких підходів
5	Особливості карантинних бур'янів	Лекція (2 год.) СРС (8 год.)	Вплив особливостей мінімального та нульового обробітку ґрунту на забур'яненість посівів
6	Еколого-біологічні властивості бур'янів	Лекція (2 год.) СРС (6 год.)	Ознаки видів та різновидностей бур'янів
7	Принципи і методи дослідження та обліки бур'янового компоненту агроценозу	Лекція (2 год.) Практичне заняття (2 год.) СРС (6 год.)	Вплив різних способів обробітку ґрунту на забур'яненість посівів
8	Хімічні заходи знищення бур'янів	Лекція (2 год.) Практичне заняття (2 год.) СРС (6 год.)	Шляхи зниження пестицидного навантаження на ґрунт
9	Знищення бур'янів біологічними засобами	Лекція (2 год.) Практичне заняття (2 год.) СРС (6 год.)	Основи біологізації землеробства
10	Знищення бур'янів фізичними засобами	Лекція (4 год.) Практичне заняття (2 год.) СРС (6 год.)	Особливості технологій вирощування різних виробничих груп культур з точки зору їхньої забур'яненості
11	Особливості захисту посівів від бур'янів-паразитів	Лекція (4 год.) СРС (6 год.)	Сучасний підхід до захисту рослин від бур'янів шляхи підвищення ефективності рівня забур'яненості в агрофітоценозах
12	Інтегровані системи заходів контролювання забур'яненості посівів	Лекція (2 год.) СРС (4 год.)	Основи сучасних інтегрованих систем щодо заходів контролю

	основних технологічних груп сільськогосподарських культур		із забур'яненістю
--	---	--	-------------------

Теми практичних занять

1. Природно-кліматичні умови, формування росту і розвитку агрофітоценозу.
2. Вивчення морфологічних ознак, біологічних особливостей росту і розвитку ефемерів та однорічних ранніх ярих бур'янів.
3. Вивчення морфологічних ознак, біологічних особливостей росту і розвитку однорічних пізніх ярих бур'янів.
4. Вивчення морфологічних ознак, біологічних особливостей росту і розвитку однорічних зимуючих бур'янів.
5. Вивчення морфологічних ознак, біологічних особливостей росту і розвитку однорічних озимих та дворічних бур'янів.
6. Вивчення морфологічних ознак, біологічних особливостей росту і розвитку багаторічних кореневищних та коренепаросткових бур'янів.
7. Вивчення морфологічних ознак, біологічних особливостей росту і розвитку багаторічних стрижнекорневих та коренемичкуватих бур'янів.

Література

Основна

1. Бур'яни та заходи боротьби з ними. Ю. П. Манько та ін. / Київ : Лібра, 2018. 240 с.
2. Бур'яни та боротьба з ними. Навчальний посібник з гербології. За ред. В.О. Єщенка. Вінниця: ФОП Рогальська О.І., 2019. С. 6 – 14.
3. Веселовський І. В., Лисенко А. К., Манько Ю. П. Атлас-визначник бур'янів. Київ : Видав. центр НУБіП України, 2011. 228 с.
4. Іващенко О. О. Сучасні проблеми гербології. Вісник аграрної науки. 2004. № 3. С. 27–29.
5. Землеробство. Підручник. За ред. В.О. Єщенка. Київ: Лазурит-Поліграф, 2013. С. 96 – 100.

Додаткова

6. Косолап М. П. Гербологія : навч. посіб. Київ : «Арістей», 2004. 364 с.
7. Примак І. Д., Манько Ю. П., Танчик С. П. Бур'яни в землеробстві України: прикладна гербологія. Біла Церква, 2015. 664 с.
8. Шувар І. А. Екологічні основи зниження забур'яненості агрофітоценозів : навч. посібник. Львів : Новий Світ, 2008. 494 с.

Контроль знань. Планується проведення поточного контролю під час аудиторних занять, контроль якості виконання СРС; рубіжного контролю у формі захисту практичних робіт; підсумкова атестація у формі заліку.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	відмінно
82-89	B	добре
74-81	C	
64-73	D	задовільно
60-63	E	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Політика курсу

Курс передбачає індивідуальну та групову роботу, обов'язковість відвідування занять, активну участь в обговоренні питань, попередню підготовку до лекцій і практичних занять. Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін. Якщо здобувач вищої освіти відсутній з поважної причини, він/вона презентує виконані завдання під час консультації викладачу. Під час роботи над індивідуальними завданнями недопустимо порушення академічної доброчесності.